

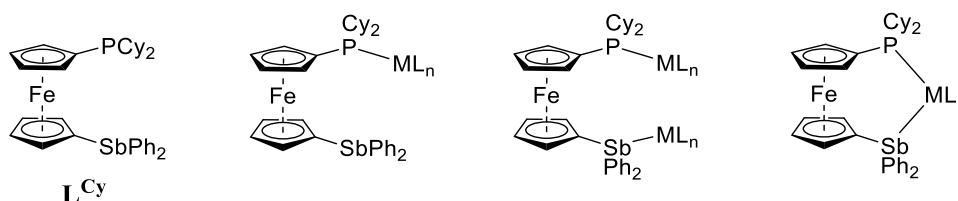
Názov: Ferocénové stibánové ligandy

Autor: Bc. Jakub Antala

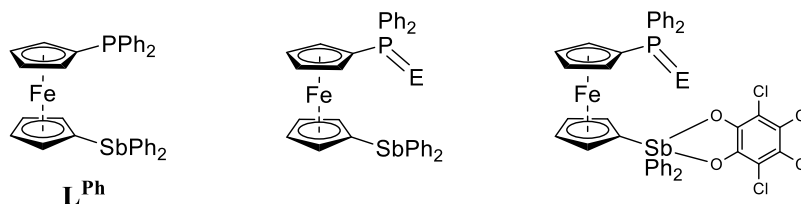
Katedra: Katedra anorganickej chémie

Vedúci práce: prof. RNDr. Petr Štěpnička, Ph.D., DSc.

Abstrakt: Obsahom tejto diplomovej práce je štúdium koordinačných vlastností ferocénového fosfino-stibínu $\text{Cy}_2\text{PfcSbPh}_2$ (L^{Cy} , Cy = cyklohexyl, fc = ferocén-1,1'-diyl). Boli pripravené komplexy s rôznymi prechodnými kovmi (Ru^{II} , Rh^{III} , Pt^{II} , Pd^{II} , Au^{I}), ku ktorým sa L^{Cy} viaže ako monodentátny, chelatujúci alebo mostíkový ligand. Rutenaté a ródité komplexy boli pripravené z prekursorov s π -koordinovanými arénovými ligandmi, u komplexu paládnateho a platnatého boli využité prekursor [MCl₂(η^2 : η^2 -cod)] (M = Pd, Pt; cod = cyklookta-1,5-dién) a syntéza zlatných komplexov vychádzala z [AuCl(tht)] (tht = tetrahydrotiofén).

Okrem toho sa práca zaoberá reakciami ferocénového fosfino-stibínu $\text{Ph}_2\text{PfcSbPh}_2$ (L^{Ph}), a to prípravou chalkogenidov $\text{Ph}_2\text{P(E)fcSbPh}_2$ (E = O, S, Se) a príslušných stiboránových derivátov $\text{Ph}_2\text{P(E)fcSbPh}_2(\text{O}_2\text{C}_6\text{Cl}_4)$ (E = vakancia, O, S, Se), v ktorých nesie stiboránové centrum tetrachloropyrokatecholový substituent, ktorý ho číni Lewisovky kyslým a potenciálnym akceptorom elektrónového páru pochádzajúceho zo skupiny $\text{Ph}_2\text{P(E)}$. Prítomnosť tejto interakcie bola potvrdená rentgenoštruktúrnou analýzou a $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$ NMR spektroskopiou len v prípade, keď E = vakancia alebo O. Povaha tejto interakcie bola objasnená pomocou výpočetných metód. Všetky látky boli charakterizované NMR spektroskopiou (^1H , $^{13}\text{C}\{^1\text{H}\}$ a $^{31}\text{P}\{^1\text{H}\}$), hmotnostnou spektrometriou a elementárnou analýzou. Pre väčšinu látok bola tiež stanovená ich kryštálová štruktúra.

Kľúčové slová: ferocén, fosfíny, stibíny, reaktivita, koordinačné vlastnosti, Lewisova kyselina, štruktúrna charakterizácia